Concluziile Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România

Anul 2023 va marca o nouă etapă în abordarea digitală a raportărilor și controalelor fiscale.

Transparența și schimbul de informații la nivel internațional vor avea un impact important asupra contribuabililor români.

Creșterea conformării fiscale va fi obiectiv prioritar pentru ANAF

Transformarea și automatizarea funcției fiscale în România, reformarea sistemului fiscal național, aspecte privind impozitul pe profit, impozitul pe veniturile persoanelor fizice, provocările privind inspecțiile fiscale pe TVA, taxele de mediu, noutățile din domeniul vamal sau impactul schimbului transfrontalier de informații fiscale au fost printre cele mai importante linii ale dezbaterilor din cadrul Conferinței Anuale de Fiscalitate EY 2023, ediția a 17-a. Seria de expuneri, dezbateri și clarificări ale unor subiecte de interes național a acoperit întreg spectrul, atât de complex, al fiscalității românești.

Invitații din partea autorităților, Lucian Heiuş, președintele ANAF, și Alin Chitu, secretar de stat în Ministerul Finanțelor, au vorbit în deschiderea lucrărilor conferinței, despre noua eră digitală pentru raportările și controalele fiscale, dar și despre transformarea și automatizarea funcției fiscale în România, aspecte cu impact major asupra contribuabililor, persoane fizice și juridice deopotrivă, și a relației lor cu autoritățile fiscale.

„Suntem conștienți de probleme, de dorința de a se face cât mai repede modernizarea și digitalizarea ANAF, iar dialogul

permanent cu mediul de afaceri ne ajută să vedem unde greșim și care sunt nevoile, astfel încât să mergem accelerat către modernizarea instituției”, a subliniat **președintele ANAF, Lucian Heiuş**. Acesta a explicat cele doua mari proiecte ale instituției, aflate în plină dezvoltare, a căror finalizare ar trebui să aibă loc în 2025: Big Data – platforma care va permite realizarea unor analize complexe ale situațiilor contribuabililor, astfel încât controalele fiscale să se realizeze mult mai eficient. Pe de altă parte, este vorba despre implementarea declarației SAF-T, e-factura și ro-e-transport, mecanisme structural-funcționale al căror obiectiv final este de a descuraja și a diminua fenomenul evazionist.

La rândul său, **Alin Chitu, secretar de stat în Ministerul Finanțelor**, s-a referit la trendul de aliniere a sistemului fiscal românesc la cel european, inclusiv la posibile creșteri de taxe în viitor, dar nu în 2023. Pe de altă parte, a amintit despre faptul că actualul Cod fiscal ar trebui mult îmbunătățit și modificat, acțiune complexă și de durată. *„Vom cere un mandat din partea guvernului pentru rescrierea Codului fiscal. Pentru că sunt foarte multe modificări de făcut, ar trebui să avem măcar un an la dispoziție. Vom avea alături de noi și Banca Mondială și FMI, întrucât resursele necesare pentru o reformă sunt foarte costisitoare, înseamnă și pregătirea celor care lucrează în sistem, dar și educația financiară a contribuabililor”*, a explicat acesta.

La începutul acestui an au intrat în vigoare o serie de modificări legislative și de proceduri, cu impact asupra contribuabililor, atât persoane fizice, cât și juridice, care vor fi nevoiți să se conformeze noilor reguli. Creșterea conformării fiscale privind impozitul pe venit și impozitul pe profit este un obiectiv prioritar pentru autorități, prin care se vor putea asigura veniturile bugetului de stat și îndeplinirea obiectivului de creștere a ponderii taxelor colectate în PIB, de la 27% (2022) la 30% (2023). Nu mai puțin importantă, alături de implementarea declarațiilor electronice

– SAF-T, e-factura și ro-e-transport – este Directiva de raportare publică a informațiilor privind impozitul pe profit, ca noutate a anului în curs.

„În economia românească am constatat în 2022 efectele crizei energetice, ale pandemiei și ale nesiguranței de la granițe. Inflația a atins maxime de mai multe decenii în multe economii OCDE și s-a dovedit a fi mai persistentă decât se aștepta inițial, ducând la o criză a costului vieții. Multe economii sunt pe cale să se contracte, dar recesiunea vă fi probabil scurtă și superficială. Cum economia noastră este încă vulnerabilă la evoluția preţurilor la energie, trebuie să ne adaptăm, ca mediu de afaceri și guvern, și să colaboram pentru a face faţă acestor provocări, mai ales în domeniul fiscal. În plus, accesul inegal la rețelele digitale și la tehnologie ar putea adânci inegalitatea între noi și alte ţări, și ne-ar putea afecta capacitatea de dezvoltare”, a menționat **Miruna Enache, Partener, Liderul Diviziei de Asistență Fiscală în Tranzacții EY**.

În ceea ce privește relația dintre contribuabili și autorități, s-a discutat despre Spațiul Virtual Privat (SPV) și necesitatea îmbunătățirii acestuia, ca unic vector de relaționare cu autoritatea, astfel încât să poată fi descurajata intenția de evaziune fiscală.

Un alt subiect intens discutat în cadrul Conferinței Anuale de Fiscalitate EY 2023 a fost cel privind modificările importante din zona impozitelor directe, impozitarea microîntreprinderilor, tendințe și perspective în privința statutului de angajat versus colaborator, noi raportări în 2023, dar și despre facilitați fiscale pentru domeniul IT sau al energiei.

„Ultimii ani, dar mai ales anul 2022, au venit cu schimbări semnificative în relația dintre ANAF și contribuabili. Fie că discutăm despre șocul pandemiei în 2020 ori despre provocările regionale ce au debutat anul trecut, nu putem contesta faptul

că ansamblul acestor nedorite evenimente a condus la accelerarea digitalizării și, poate mai repede decât ne așteptam, la schimbarea paradigmei interacțiunilor contribuabililor cu organele fiscale. Așteptăm cu interes evoluțiile anului 2023 și sperăm la o aplicare unitară și eficientă a tuturor modificărilor legislative aduse la final de 2022″, a menționat **Călin Stan, Avocat, Director, Băncilă, Diaconu și Asociații SPRL**.

În privința inspecțiilor și controalelor fiscale, semnalul autorităților, pe fondul modificărilor legislative aplicabile din acest an, a fost unul foarte clar: se vor intensifica, atât ca număr, cât și ca structură și tematică.

„Vedem că, și în anii care urmează, maratonul digitalizării fiscale continua: SAF-T, sistemul Ro-transport pentru produsele cu grad de risc, e-factura pentru produse cu risc și canalul B2G sunt operaționale și aduc multiple provocări pentru agenții economici. Companiile trebuie să țină pasul cu proiectele de modernizare din strategia ANAF, care vor transforma inspecțiile fiscale și vor duce cât mai mult în direcția unor controale fiscale digitale. E-factura generalizată devine urgența anului 2023. România depinde de o aprobare din partea Consiliului UE, care, mai devreme sau mai târziu se va obține – această certitudine este susținută de mobilizarea la nivelul UE prin adoptarea pachetului Vida – VAT in the digital age, în care unul dintre cei trei piloni îl reprezintă tocmai facturarea electronică. În contextul în care unul dintre obiectivele majore ale statului român în domeniul fiscal este acela de diminuare a decalajului de TVA, deși ianuarie 2024 ar putea părea un termen îndepărtat pentru autoritățile fiscale și suficient pentru ca agenții economici să se conformeze, cu siguranță un astfel de termen va fi unul foarte strâns pentru majoritatea companiilor mari și mijlocii”, a explicat **Georgiana Iancu, Partener, Coordonatorul Practicii de Taxe Indirecte și Digitalizare Fiscală**.

Pe de altă parte, *„am reținut din strategia ANAF faptul că*

inspecțiile fiscale în 2023 vor avea ca zonă de focus TVA-ul, alături de prețurile de transfer și sectoarele cu risc fiscal ridicat. Așadar, planificarea și pregătirea unei inspecții fiscale sunt esențiale pentru a preveni viitoare dispute fiscale”, a adăugat aceasta.

„*În cadrul celei de-a 17-a ediții a Conferinței Anuale de Fiscalitate EY am abordat o serie de subiecte de maxim interes pentru mediul de afaceri, dar și pentru contribuabilii persoane fizice – am dezbătut noutățile legislative în domeniul fiscalității, necesitatea creșterii gradului de conformare a contribuabililor, dar am vorbit și despre cum putem contribui, individual și colectiv, la reformarea sistemului fiscal din România*”, a concluzionat **Claudia Sofianu, Partener, Liderul Departamentului de Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România**.